

IŽANGA LIETUVIŠKAM LEIDIMUI

Šį garsaus aktoriaus ir kultūros ikonos autobiografinį pasakojimą, apimtimi primenantį epą, versti lengva nebuvo. Ne vien todėl, kad teko ieškoti žargoninių frazių ar kalėjimo leksikos apibrėžčių. Danny'io Trejo gyvenimas apima nemažai man svarbių temų: sveiko vyriškumo paiešką, dvylikos žingsnių programą, priklausomybes ir tikėjimą. Kaip ir Trejo, kadaise mane persekiojo tas pats klausimas: kas man yra? Plaukdamas knygos upe žvelgiau ir į savo nenušlifuosius kampus, prisiminiau pagrindinius minėtos programos principus, kartais kraupau, o kartais – braukiau ašarą. Tai tikra herojaus kelionė su daugybe klystkelių ir pagundų. Sykiu tai ir Holivudo filmo verta istorija apie žmogų, kurį Dievas per tarnystę kitiems išvedė iš kalėjimų ir priklausomybių į prasmingą gyvenimą, visiškai kitokį, nei mums perša populiarūs hollywoodiniai „kietų“ vyrukų vaidmenys.

Tai pasakojimas apie perkeičiančią atgailos galią ir gyvenimo atvira širdimi siekį. Šioje savęs atradimo, augimo ir neįtikėtino atsparumo kelionėje rasite gilių išvalgų, įkvėpsiančių įveikti bet kokius iššūkius. Savo atvirumu Trejo šaukte šaukia, kad niekada nėra vėlu keistis ir rasti savo misiją.

Be to, Trejo autobiografija yra JAV meksikiečių kultūros paveldo įprasminimas, apmąstant jos vaizdavimą pramogų pasaulyje. Su humoru ir kuklumu autorius pažymi, kad būdamas vienas iš nedaugelio JAV lotynų amerikiečių, pasiekusių tokią sėkmę Holivude, linkęs laužyti stereotipus ir praskinti kelią kitiems. Negali nežavėti Trejo atsidavimas savo amatui ir bendruomenei.

Danny'io Trejo autobiografija yra atsparumo, ryžto ir žmogaus dvasios stiprybės įrodymas. Paprastai, bet sykiu įtaigiai dalydamasis jis įtraukia skaitytojus į permainingą žmogaus, kuris pasiryžo apsukti gyvenimą šimtu aštuoniasdešimčia laipsnių, kelionę, pilną pakilimų bei nuopolių. Trejo istorija įkvepia ir skatina veikti. Kad ir kokia būtų mūsų praeitis, turime galimybę susikurti šviesesnę ateitį.

Vertėjas
Kšištofas Kšivecas

TURINYS

Prologas	13
----------	----

I DALIS. PABĖGIMAS

1 SKYRIUS. Soledadas	19
2 SKYRIUS. Devyniasdešimt laisvės dienų	31
3 SKYRIUS. Jauni vyrai ir ugnis	49
4 SKYRIUS. Čia ir dabar	58
5 SKYRIUS. Pagalba	75
6 SKYRIUS. „Zip-a-dy-dū-da-a-a“	95

II DALIS. TINKAMAS ŠIAM DARBUI

7 SKYRIUS. „Švarus“, blaivus ir išsigandęs	103
8 SKYRIUS. Pažįstami veidai	114
9 SKYRIUS. Senas įniršis	130
10 SKYRIUS. <i>Una en la casa</i>	144
11 SKYRIUS. Trejo pavardė	150
12 SKYRIUS. Trečias kartas nemeluoja	157
13 SKYRIUS. Atskleista paslaptis	163
14 SKYRIUS. Gyvenimas ir mirtis	172
15 SKYRIUS. Susirėmimas su Gilbert'u	178
16 SKYRIUS. Mažasis Danny'is	181

III DALIS. KALINYS Nr. 1

17 SKYRIUS. „Pabėgęs traukinys“	189
18 SKYRIUS. Atsisveikinimas su senaisiais įpročiais	206
19 SKYRIUS. Verslo klasė	212
20 SKYRIUS. Vakarėlis penkiems	219
21 SKYRIUS. „Padarykite iš manęs amerikietį“	222
22 SKYRIUS. C550 kamera	237
23 SKYRIUS. <i>Mi vida loca</i>	246
24 SKYRIUS. Teisingas sprendimas	253
25 SKYRIUS. Reikalų tvarkytojas	257
26 SKYRIUS. Mokytojos Finley Amazonė	267
27 SKYRIUS. Sėslus gyvenimas	274
28 SKYRIUS. Pakilimai ir nuopuoliai	284

IV DALIS. NUO SŪNAUS

29 SKYRIUS. „Mačetė“	303
30 SKYRIUS. Dvigubas gyvenimas	320
31 SKYRIUS. Nerimas ir malda	333
32 SKYRIUS. <i>El padrino</i>	343
33 SKYRIUS. <i>Trejo's Tacos</i>	352
34 SKYRIUS. „Nuo sūnaus“	362
35 SKYRIUS. Danny'io Trejo diena	369
Epilogas	375
Bendraautorio žodis	383
Apie autorius	390

Prologas

1949

Mary'ė Carmen'a įlėkė į mūsų kambarį šaukdama. Pranešė:

– Radau katę mamytę!

Aš su jos seserimis Salita'a, Coke'e, Coke'ės dvyne Toni'ė nusekėme paskui ją į gatvelę. Jos visos – mano pusseserės. Dalijomės kambariu močiutės namuose ir niekada nieko nesuimdavome pavieniui.

Visada priklausiau savotiškai gaujai, net jei jos sudėtis tebuvo penkerių ir šešerių mergaitės.

Šalia šiukšliadėžės aukštoje žolėje gulėjo negyva katė pritvinkusiais speniais. Mary'ė Carmen'a neklydo. Tai buvo ką tik jauniklių atsivedusi katė.

Prie gamyklos stoviniavo ir rūkė grupelė vyrų.

Vienas jų įsakmiai paliepė:

– Dinkit iš ten. Ką, nematot, kad ją pribaiigė šuo?

Salita atitarė:

– Turime išgelbėti jos vaikelius. Kur jos vaikeliai?

Ieškodami kačiukų išnaršėme žolę ir gatvelę – neradome.

Coke'ei kilo mintis katę palaidoti – surengti, kaip dera, laidotuves. Teko paskubėti, nes dangus sparčiai temo. Susiradome lazda, užstūmėme katę ant faneros plokštės ir atnešėme į močiutės kiemą.

Žemė buvo kietesnė, nei maniau. Kelias minutes pakasęs norėjau mesti.

– Gal pakaks gylio.

Pavertėme fanerą, kad katė nuslysty, ir užbėrėme purvu. Kaip tik tą akimirką per užpakalines duris išsiveržė mano tėtis.

– Kas čia vyksta, po velnių? Vaikai, jei neisit namo, šiknos kentės.

– Nugaišo katė mamytė, – paaiškino Mary'ė Carmen'a, bet tėtis jau buvo dingęs, iš kur pasirodęs. Juočkis, mūsų šuo, prasmuko pro tinklelį nuo vabzdžių ir įniko letenomis rausti kapą.

– Ne, Juočki, ne! – sušukau.

Pririšome Juočkį, kad katė mamytė būtų saugi. Salita persižegnojo, ir mes suskatome melstis.

Vėliau tą vakarą mano dėdė Art'as įbėgo į namus suplėšytais ir kruvinais marškiniais. Pasak jo, buvo užpultas bare prie San Fernando kelio. Jis ir kiti dėdės nė nemirktelėję susirado kas pagali, kas beisbolo lazdą ir išbėgo pro duris. Po kokios valandos šeimos vyrai sugrižo, girdamiesi, kiek žmonių prikūlė. Močiutė čiupo mus, vaikus, ir privertė atsiklaupus su ja svetainės kampe sukalbėti rožinį.

Akies krašteliu stebėjau, kaip mūsų abuelito¹ trypčioja aplinkui, gniauždamas kumštį ir šūkalodamas, kokie mes, Trejo'ai, esame mačai². Dėdės juokėsi, išvien gėrė alų, inscenizavo įvykius. Močiutė paragino mus melstis garsiau.

Niekas, pažvelgęs į mane ir pusseseres, tądien antrąkart suklupusius maldai, niekada nė nebūtų įtaręs, kad ir man, ir kiekvienai iš jų teks pasėdėti kalėjime. Bet pasėdėjome. Nors močiutė gėidė, kad būtume kuo arčiau Dievo, mes jau buvome kelyje. Buvome Trejo'ai. Štai ką paveldėdavo mano šeimynykščiai.

Ir niekas niekaip negalėjo numanyti, kad blogiausias iš blogųjų aš ištrūksiu iš kalėjimų gniaužtų ir, užuot nusibaigęs gatvėje kaip užkietėjęs narkomanas ir žudikas, galų gale neteksiu galvos, būsiu

¹ Isp., senelis. (Čia ir toliau – vertėjo pastabos.)

² Iš isp. k. – išdidaus, valingo, kartais agresyvaus, amoralaus elgesio vyras.

nušautas, subadytas peiliu, susprogdintas, pakartas, priplotas lifto, ketvirčiuotas ant biliardo stalo, ir mano akių obuoliai nuriedės į jo kišenes, – visa tai per karjerą, kurios vedamas tapau daugiausia kartų nužudytu aktoriumi Holivudo istorijoje, – kad teks susitikti su prezidentais, o mano veidą pieš ant sienų ne viename žemyne, kad įmonės norės, jog reklamuočiau jas, nes ne tik mane mylės, bet ir manimi pasitikės, ir kad Los Andžele mano garbei bus oficialiai minima diena. Mat Danny'io Trejo, koks buvau prieš tai, kai lioviausi vartoti ir tapau priklausomybių konsultantu, ar prieš tai, kai pasaulis mane pažino kaip aktorių, tikrai niekas nenorėjo piešti ar pagerbti. Mat tada buvau tas meksikietis, su kuriuo niekas nebūtų linkęs juokauti.

Soledadas

Jaučiausi šūdinai. Buvau privartojęs heroino, pruno³, sekobarbitolio ir viskio.

Ėjo treči iš dešimties metų bausmės, toks nuosprendis meksikiečiui paprastai prilygo dvidešimties metų bausmei, reiškė bausmę visam gyvenimui, bausmę iki gyvos galvos.

Visada maniau, kad mirsiu kalėjime.

Tai buvo 1968 m. *Cinco de Mayo*⁴ Soledado valstijos kalėjime. Meksikiečiams, tikriems – *Corazón*⁵ – meksikiečiams, *Cinco de Mayo* Meksikos nepriklausomybės dienės nereiškia (tai visai kas kita), ji nereiškia tos dienos, kai meksikiečiai nugalėjo prancūzus Puebloje, tai net nereiškia gegužės penktosios. *Cinco de Mayo* reiškia „pasiruošk pinigų užstatui“. Aš jau sėdėjau, todėl užstato man nereikėjo.

Meksikiečiai jau savaitių savaites planavo *un chingón volar*⁶. Kadangi vadovavau sporto klubui šalia krovos dokų, man į rankas pakliūdavo visa atkeliaujanti kontrabanda: cigaretės, metam-

³ Alkoholinis gėrimas, kalinių gaminamas fermentuojant tam tikrų ingredientų mišinį (kaip antai: džiovintas slyvas, razinas, pieną ir cukrų).

⁴ Isp., Gegužės 5-oji, Meksikos šventė pergalei prieš prancūzus Pueblos mūšyje 1862 m. paminėti.

⁵ Isp., iš širdies.

⁶ Isp., pažodžiui – kietuolių skrydis.

fetaminas, heroinas, net moteriški apatiniai ir makiažas (yra, kam patinka). Tiems, kas galėjo už tai susimokėti, galėjau viso to gauti.

Buvau susiveikęs maišelį heroino, tad turėjau pakankamai atsargų. Dar turėjau šimtus tablečių – jų prisirinkau iš kalinių, kurie taupė vaistus ir juos panaudodavo lošimų skoloms padengti, išsi-keisdavo į kontrabandą arba, prireikus, susimokėdavo už saugumą. Turėjau kelias pintas viskio, dvi uncijas⁷ žolės ir daug partijų pruno, mat gaminome kelias savaites. Savas žmogus iš virtuvės parūpindavo razinų, apelsinų, cukraus ir mielių – iš viso to ir gamindavome. Supilstydavome į šiukšlių maišus, sandariai susukdavome, suvyniodavome į marškinėlius ir laikydavome šildymo angose. Kai jau pribręsdavo, perkošdavome per sportines kojines.

Pradėjome išvakarėse – anksti dieną ir tęsėme visą naktį. Iš ryto jau kuičiausi, kai per garsiakalbį pasigirdo kapitono balsas. Skelbė, kad tą dieną bus „veikla su pašaliniais“ – vietinės profesinės mokyklos beisbolo komandos parodomosios rungtynės su kalinių komanda.

Atvilkti būrį civilių į Kalifornijos kalėjimą per *Cinco de Mayo* – po velnių, pats kvailiausias dalykas Žemėje, kokį tik galima iškirsti – daugiau nei pusė kalinių jau buvo apsinešę. Be to, kai kalėjime vyksta veikla su kažkuo iš pašalies, tai reiškia, kad bus daugiau sargybinių, daugiau saugumo priemonių, daugiau ginklų – daugiau visko.

Po pranešimo apie *Cinco de Mayo* beisbolo rungtynes mums įsakyta išeiti iš kamerų. Kieme minutėlę pastovėjau veidu prieš saulę, leisdamas jai mane glostyti, bet užsimerkęs pajutau šleikštulį. Prunas buvo sulindęs prastai. Užsiėmiau vietą ant suolų palei trečiosios bazės liniją, šalia Ray'aus Pacheco'o ir Henry'io Quijada'os – dviejų senų savo bendrų iš nepilnamečių pataisos namų laikų. Ray'us buvo neįtikėtinais stiprus, nuostabus sportininkas.

⁷ Apytikriai 57 gramai.

Pažinojome vienas kitą nuo tada, kai dar trylikos žaidėme futbolą gatvėje, o paskui Ray'us išitraukė į „Baltosios tvoros“ gaują. Henry'is – aukštas, lieknas vaikas iš Azusos. Abiejų kameros buvo Ranjė – kitoje kalėjimo sekcijoje.

Įsitaisėme pažiūrėti profesinės mokyklos ir kalinių komandų rungtynių. Įsidėmėjau, kad tvorelės nebuvo – nuo profesinės mokyklos vaikų mus skyrė tik dešimt pėdų⁸. Stebėjome komandų apšilimą. Stambus, Mickey'į Mantle'ą primenantis baltaodis žaidė trečioje bazėje. Prisimenu pagalvojęs, kad kalėjime jis būtų tikras saldainiukas.

Čiaukšnojo didelį gumos gumulą.

Ray'us, grįžtelėjęs į mane, pasakė:

– Žmogau, kaip norėčiau *chicle*.

Guma buvo ypatingas dalykas. Kalėjime jos gauti negalėjome. Tikrai negalėjome gauti tokių saldėsių, kokius čiaukšnojo profkės vaikas.

Ray'us virto vaiku.

– Noriu gumos.

Ray'us radosi Soledade iš Ataskadero, griežtojo režimo psichiatrinės ligoninės. Jis žiauriai nužudė buvusią merginą ir jos naująją vaikiną. Ne tik nužudė – teismas nustatė, kad būta „ypatingų aplinkybių“. Nepamenu detalių, bet jos buvo nekokios – kažkas panašaus į tai, ką skaitome spaudoje, kažkas tokio, kas priverčia atšlyti. Senamadiškiems meksikiečiams – kaip Ray'us – toks dalykas, *buvusi* mergina, neegzistuoja – jei sykį tapai jo mergina, būsi ja amžinai. Nusikaltimo būta tokio žiauraus, kad teismas nusprendė, jog joks sveiko proto žmogus to padaryti negali, tad Ray'us buvo pripažintas kaltu, bet psichiškai nesveiku. Mainais už ilgus elektrošoko terapijos ir medicininių eksperimentų metus Ray'ui sutrumpino bausmę iki septynerių metų.

⁸ Apytikriai 3,05 metro.

Gydymas jį tik dar labiau sugadino.

Kai grįždavome į centrinę kalėjimo zoną, norėdamas paerzinti kartais prisėlindavau Ray'ui iš už nugaros imituodamas zvimbi-mą, tarsi kratytų elektra. Dažniausiai nepykdavu, bet kai jam tai iškrėčiau tą rytą, supratau, kad žaidimams nenusiteikęs.

Rungtynės prasidėjo. Buvau išsisėmęs. Po vyno, žolės, tablečių ir viskio jaučiausi sumautai. Saulė, kelias sekundes guodusi, virto į kaktą nukreiptu lęšiu. Visi iš mano zonos buvo girti, apsinešę, jau-tėsi nesmagiai. Jutau kažką kunkuliuojant. Atpažinau – tai buvo smurto troškimas. Agresija ir baimė kaliniams skatina feromonų išsiskyrimą. Kai šie ištrūksta, nebesugrąžinsi – oras tą akimirką buvo jų pilnas.

Per antrą padavimą Ray'us šūktelėjo trečiosios bazės žaidėjui:
– *Dame chicle, pinchi güero!*⁹

Vaikinas dėjosi negirdintis. Tik trankė kumščiu į pirštinę ir to-liau čiaukšnojo. Čept. Čept. Čept. Tarsi atrajojanti karvė.

– Neapsimesk, kad kurčias, kalės vaike! Pamėtėk gumos!

Vaikis neatsigręžė. Tik kumščiuodamas pirštinę ir kramtyda-mas gumą žvelgė į priekį. Puse lūpų pratarė:

– Neturėtume su jumis kalbėtis.

– Ką?

– Mums liepė nekalbėti su kaliniais.

Čept. Čept.

Su kiekvienu čept Ray'us vis labiau kraustėsi iš proto. Lyg kas būtų perjungęs už akių įtaisytą jungiklį. Priminė didįjį baltąjį ryk-lį užverstomis akimis. Sukandęs žandikaulius griežė dantimis tar-si kovodamas su demonais. Tarsi vėl būtų kandžiojęs odines juos-teles, kūną skrodžiant šimtų voltų srovei, vėl būtų su tramdomai-siais marškiniais, kuriuos vilkėjo keturis mėnesius.

Ray'us atitrūko nuo grandinės.

⁹ Isp., „Duok man gumos, sušiktas blyškiaveidi!“

– Išgraužk, šunsnuki. Mes tau per prasti, kad su mumis kalbėtum?

– Mums liepta su jumis nebendrauti.

Žinojau, kad nepadės, bet bandžiau nuraminti Ray'ų. Porinau visokias nesąmones, kokias tik pajėgiau pramanyti.

– Seni, nesirauk ant to vaikio, jis išmano karatė, – įspėjau. Ir pridūriau:

– Jie turi specialų snaiperį, kuris saugo tą bičą.

Turėjau tai numanyti. Pasakyti ryžto apimtam žudikui, kad jis negali ant ko nors rautis, – tas pats, kas tiesiogiai jį tam paskatinti.

Trečios bazės žaidėjas buvo paniškai išsigandęs. Su kiekvienu padavimu jis vis tolo nuo trečios bazės ir artėjo prie antrosios. Situacija pasiekė tokį tašką, kai trečios bazės žaidėjas, saugas ir antros bazės žaidėjas stovėjo vienas šalia kito aikštės viduryje. Nė vienas iš jų nenorėjo ten būti. Jie gaidė būti su savo merginomis, vairuoti visureigius, gerti alų, klausytis kantri muzikos kur nors prie kanalo – būti bet kur kitur, tik ne žaisti beisbolą kalėjime su šutve vagių ir žudikų. Kad ir koks būtų buvęs blogiausias scenarijus, apie kurį juos galėjo įspėti prieš apsilankant griežtojo režimo kalėjime, jis realizavosi čia ir dabar – ypač trečios bazės žaidėjui, kurio link skriejo šaltakraujo žudiko, įsitaisiusio ne toliau nei per dvidešimt pėdų, keiksmi.

Prispyrė pamyžti. Bijojau palikti Ray'ų, bet kone variau į kelnes. Pavadinau Ray'ų eiti su manimi, bet jis nepakluso – norėjo likti su Henry'iu. Neįprastai pasišokėdamas – kaip kad esti, kai nori myžti, bet negali normaliai bėgti, – prasigrūdau iki tualetu. Stovėdamas prie pisuaro keikiau save, kiek daug ten buvo to šlapimo. Atrodė, kad šlapimo pūsleje teliūskuoja galonas¹⁰. Pykino. Nuo lauke susibūrusios minios sklido klaikūs garsai. Ore galėjai justį permainą. Tvyrojo įtampa.

¹⁰ Apie keturis litrus.

Skubindamasis grįžti į aikštę išvydau, kaip Ray'us išskriejo iš tribūnos ir dėjo trečios bazės žaidėjui į veidą. Tą akimirką viskas sprogo. Viena, su kuo galiu palyginti – tai su tuo kartu, kai filme „Ženklas“¹¹ safario nuotykių parke babuinai pašėlusiai įtūžta ant Damjeno arba kai šunų aikštelėje susirieja visi iki vieno šunys. Akimirksniu tūkstantis žvėrių puolė kautis dėl gyvybės. Kalėjimuose sėdėjau nuo 1956 metų – tai kalėjau, tai pabūdavau laisvėje, bet dažniausiai kalėjau. Per tuos dvylika metų pritaikiau viską, ką išmokau iš dėdės Gilbert'o apie buvimą kaliniu. Pamenu, pirmą kartą nuvežtas į Istleiko paauglių pataisos namus paklausiau savęs: „Ko mane išmokė Gilbert'as?“

Pirma, laikytis su meksikiečiais. Antra, susirasti tris keturis ypatingus saviakus, kurie visada būtų tavo pusėje. Gilbert'as sakė, kad išsiugdysiu instinktus, apie kurių egzistavimą net nenutuokiu. Išmoksiu užmigti zonoje, kurioje pilna chaoso – rėkaujančiųjų ar bėgiojančiųjų šen bei ten, – ir akimirksniu pabusti, jei kas nors akimirškai stabtelėtų priešais mano kamerą. Jis išmokė: jei tik kas pažiūrėtų kad ir sekundę per ilgai, turėčiau reaguoti fraze „ko nori, po velnių?“ Tik šešeriais metais vyresnis Gilbert'as atstojo man mentorių. Jis buvo kiekvienos cypės, kurioje sėdėjo, vadeiva. Jis išmokė mane tam tikro elgesio, vogti, bauginti, paprotijo, kaip pastebėti silpnumą, kada paranku gąsdinti, o kada – guosti. Išmokė niekada nesityčioti iš silpnusių už save, bet, jei prireiktų kovoti, turėti tikslą laimėti.

Į policijos nuovadą mane pirmą kartą nuvežė, kai buvau dešimties. Dvylikos jau nuolat patekdavau į nepilnamečių pataisos namus. Tėvai išsiuntė kuriam laikui pagyventi pas giminaičius į Teksasą, kad nebūčiau uždarytas, nes prikūliau kažkokį vaiką už tai, kad per dailės pamoką apipurškė mane rašalu. Visgi tuo metu buvau nepataisomas. Viešnagė Teksase truko neilgai. Nors tetos

¹¹ 1976 m. siaubo filmas *The Omen* (rež. Richard'as Donner'is).

Margaret'os ir dėdės Rudy'io Cantú namai buvo pasaulio pakraštyje, nemažai mylių nuo San Antonijaus, vis tiek radau būdą lankytis dūzgiančioje naktinio gyvenimo erdvėje La Kolonijos gatvėje. Teta ir dėdė – padorūs, religingi žmonės – suprato, jog manęs nesuvaldys, tad išsiuntė atgal į Los Andželą.

Nebijojau, kad sučiups, nebijojau, kad uždarys, o kai vaikas liaujasi bijojęs pasekmių, visuomenė jį praranda. Įpusėjus dešimtai klasei buvau išsiųstas į Nort Holivudo vidurinę mokyklą – penktą mokyklą per metus. Iš keturių ankstesnių išmetė už muštynes. Pastarosiose trijose kėliau sensacingą susidomėjimą kaip vienintelis meksikietis – kažkas nematyto. Ne tik buvau lotynų amerikietis, bet ir vilkėjau geltonus su baltu *Sir Guy* marškinius, prie jų derindamas liemenes ir plisuotas rusvai žalsvos spalvos kelnes. Jei mūvėdavau džinsais *Levi's* – tai tik su atraitais *Folsom*, išlygintais. Buvau stilingas, nepriekaištingas. Išsiskyriau. Nort Holivude mane mylėjo Barbara D. – graži italė, išleistuvių karalienė. Mylėjau ją ir aš.

Vieną dieną ji pamatė mane sėdintį mokyklos kieme ant suoliuko ir, regis, sunerimo.

– Negali ten sėdėti, Danny'i, tai *Caballero'ų*¹² suoliukas.

Pamaniau „Kas per šūdas? Jie turi nuosavą suoliuką? Kas iš viso tie *Caballero'ai* ir kodėl jie pasivadinę ispaniškai?“

Priėjo stambus baltaodis mulkis ir kitas – mažesnis. Didysis įsitempė. Paklausė:

– Pats dingsi nuo *Caballero'ų* suoliuko ar turėsiu nukelti?

Jei būtų tik pasakęs „Tai *Caballero'ų* suoliukas“, gal būčiau atsisojęs ir nuėjęs. Bet kad jau metė man iššūkį, pasilypėjau ant suoliuko ir spyriau jam į srėbtuvę.

– Dabar nukelk mane nuo šio suoliuko, šunsnuki.

Vaikinas ėmė dusti. Tada mažius ištarė lemtingus žodžius:

¹² Isp., riterių.

– Tu palauk, kol baigsis pamokos, pupuliuk¹³.

Didelė klaida. Sureagavau ne į „pupuliuk“. Sureagavau į „tu palauk, kol baigsis pamokos“. Normalūs vidurinės mokyklos mokiniai nerimauja, kad tik nepakliūtų į bėdą, didelę bėdą. Neturėjau tokios problemos. Buvau iš tų meksikiečių, kurie su nekantrumu laukia, kol baigsis pamokos. Visą dieną mano įniršis augo. Paskutinis skambutis būtų galėjęs nuskambėti ir anksčiau. Atsistojau už mokyklos vartų. Vaikinas, kuriam spyriau srėbtuvėn, ir penki jo bendrai *Caballero'ai* pasirodė su visa mokykla iš paskos, pasirususia reginiui. To ir tereikėjo. Buvau pasirengęs jiems pademonstruoti žiaurumo klasę, kokios nė nesitikėjo.

Tarsi scena iš filmo „Briliantinas“¹⁴, tačiau jie buvo įstrigę ties versija „tik tėvams leidus“, o mano versija prilygo „tik suaugusiesiems“. Vos tik lyderis pravėrė burną, griebiau jį už kaklo ir iš veido iškandau gabalą mėsos. Susirinkusieji išgąstingai aiktelėjo. Mačiau, kaip dvi merginos užsidengė veidus. Niekas Nort Holivudo vidurinėje mokykloje nebuvo pasirengęs tokiam kaip aš. Tas *Caballero* tai jau tikrai ne.

Kol vyrukas klykdamas mostagavo aplinkui, prasigrūdęs nubėgau į Leonardo mėsainių restoraną kitoje gatvės pusėje, peršokęs barą pagriebiau kapoklę ir bėgte grįžau į gatvę. Reikalui esant buvau pasirengęs iškapoti visą mokyklą. Leonardas išlėkė iš restorano su kita kapokle ir užsiėmė poziciją šalia manęs. Mane supo žiedas, kuriame, regis, buvo visi Nort Holivudo vidurinės mokyklos vaikai. Niekas nedrįso žengti nė per žingsnį artyn. Tokia ta pamišimo galia, tokia ta pasirengimo nueiti kelią, kurio tavo priešai neišivaizduoja galintys nueiti, galia. Tačiau tokia galia turi savo kainą – ja naudodamasis pasauliui atskleidi, kad tau vieta tik valstijos sunkiųjų darbų kalėjime.

¹³ Angl. *beaner* – nuo žodžio *bean* (pupelė), taip baltieji paniekiamai vadina meksikiečius.

¹⁴ 1978 m. amer. filmas *Grease*.